

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA

**STRATEGIJA
ZA BORBU PROTIV
ORGANIZIRANOG KRIMINALA
U BOSNI I HERCEGOVINI
(2014 – 2016)**

Sarajevo, 2014. godine

(2014 – 2016)

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. NAČELA ZA IZRADU STRATEGIJE	6
3. VIZIJA I MISIJA	6
4. ORGANIZIRANI KRIMINAL U BOSNI I HERCEGOVINI	7
5. INSTITUCIONALNI I ZAKONODAVNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA	9
5.1. NORMATIVNO-PRAVNI OKVIR	9
5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA	10
5.3. ANALIZA KAPACITETA ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA	13
6. OSNOVNI CILJEVI STRATEGIJE	14
7. MJERE ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA	16
8. IMPLEMENTACIJA I AKCIJSKI PLAN	20

1. UVOD

Organizirani kriminal predstavlja jednu od najvećih globalnih prijetnji u suvremenom svijetu, jer izravno ugrožava sigurnost i stabilnost, kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj, pa i na međunarodnoj razini. Zbog toga borba protiv ovog vida kriminala nije samo izazov nego i prioritet svih zemalja, uključujući i Bosnu i Hercegovinu.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 49. sjednici, održanoj 08.05.2013. godine, donijelo je Odluku o uspostavi Radne skupine za izradu Procjene prijetnje od organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini, Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv organiziranog kriminala za razdoblje 2013–2015. godine.

Sukladno spomenutoj Odluci u izradi ova dva dokumenta sudjelovali su predstavnici sljedećih institucija i policijskih agencija: Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, Granična policija Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine, Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Republičko tužiteljstvo Republike Srpske, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Policija Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine.

Također, kao jedna od obveza Bosne i Hercegovine u procesu pristupanja euroatlantskim integracijama definirana je priprema i izrada Strategije i Akcijskog plana borbe protiv organiziranog kriminala za razdoblje 2014–2016. godine.

Donošenje i provedba Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala (u daljem tekstu: Strategija) je od najšire važnosti za sve građane

Bosne i Hercegovine i važan je korak u procesu pridruživanja Europskoj uniji, ali i jasna opredijeljenost Bosne i Hercegovine da u najvećoj mogućoj mjeri da doprinos u borbi protiv evidentno globalnoga problema.

Njenoj izradi je prethodila izrada Procjene prijetnji od organiziranog kriminala u BiH (OCTA BiH), prvog ovakvog dokumenta u našoj zemlji koji analizira opasnosti koje prijetje od organiziranog kriminala i daje prioritet onima za koje je predviđeno da će u budućnosti prouzročiti najveću štetu, što ujedno predstavlja i temelj za izradu ovog Strateškog dokumenta. Također, smjernice i glavni prioriteti u izradi ovog strateškog dokumenta su određeni Analizom razine provedbe Akcijskog plana za borbu protiv organiziranog kriminala 2009–2012. godine.

Strategijom Vijeće ministara BiH utvrđuje politiku u oblasti uspostavljanja učinkovitog sustava za borbu protiv organiziranog kriminala, kojom definira strategijske ciljeve, uloge i odgovornost svih sudionika i uspostavlja okvir za izradu provedbenih planova. Također, Strategijom se stvaraju dodatni uvjeti za učinkovitije uključivanje Bosne i Hercegovine u regionalni, europski i svjetski koncept borbe protiv organiziranog kriminala.

Strategija je sukladno obvezama specificiranim kroz proces stabilizacije i pridruživanja Europskoj uniji, kao i tekućim reformskim procesima u zemlji, prije svega onim koji su navedeni u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Ona je u čvrstoj koncepcijskoj i funkcionalnoj vezi sa dokumentom Sigurnosna politika, kao i određenim strategijama u Bosni i Hercegovini, koje se odnose na različita područja: integrirano upravljanje granicom, borbu protiv korupcije, sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, suzbijanje trgovine ljudima, kontrolu nedopuštenog prometa opojnih droga, njeno suzbijanje i sprječavanje, te suzbijanje ilegalnih migracija.

(2014 – 2016)

2. NAČELA ZA IZRADU STRATEGIJE

Temeljna načela za izradu i provedbu Strategije Bosne i Hercegovine za borbu protiv organiziranog kriminala su sljedeća:

- Načelo političke volje – aktivna borba protiv organiziranog kriminala kao jedan od prioriteta djelovanja institucija u Bosni i Hercegovini.
- Načelo nediskriminacije i poštivanja sloboda i prava građana – aktivnostima na realizaciji strategije je zajamčeno ostvarivanje svih ljudskih sloboda i prava građana u skladu sa Ustavom BiH, njenim zakonima i međunarodnim pravnim standardima.
- Načelo zakonitosti – poštivanje Ustava i domaćih zakona u ovoj oblasti, kao i pojedinih odredbi međunarodnih sporazuma (međunarodnih pravnih instrumenata), kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.
- Načelo jedinstvene i globalne vizije - borba protiv organiziranog kriminala utemeljena je na jedinstvenom i globalnom pristupu problemu.
- Načelo koordinacije i suradnje – prakse i postupci borbe protiv organiziranog kriminala temeljit će se na jedinstvenom konceptu javnog i privatnog sektora, međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini, civilnog društva i građana.
- Načelo profesionalnosti i dosljednosti u svim područjima djelovanja – borba protiv organiziranog kriminala uključuje stalno stručno usa-

všavanje, obrazovanje i obuku djelatnika, kao i razmjenu iskustava najboljih praksi i suvremenih zbivanja, te njihove usklađenosti sa preventivnim i represivnim mjerama.

- Načelo aktivne međunarodne suradnje – aktivna suradnja u pripremama za pridruživanje Europskoj uniji i u osiguravanju aktivne uloge Bosne i Hercegovine na međunarodnoj razini.
- Načelo poštivanja obveza u provedbi Strategije – podrazumijeva nadzor nad provedbom Strategije sa utvrđivanjem institucija zaduženih za provedbu Strategije sa jasno definiranim obvezama i planiranim rokovima, u kojima se nadzire provedba Strategije. U skladu s tim, izvršit će se i procjena korektivnih mjera.
- Načelo kontinuiteta i napredovanja – predstavlja nastavak sustavnih aktivnosti provedenih u borbi protiv organiziranog kriminala, koje su trajnog karaktera, te će afirmisati sve pozitivne rezultate.
- Načelo povjerljivosti – osobni podaci proizišli iz specifičnih aktivnosti neće se objavljivati, osim u slučajevima i pod uvjetima opisanim zakonom.
- Načelo analize – periodična analiza i ocjena ostvarenih ciljeva i akcija.
- Načelo transparentnosti i otvorenosti projekta – rezultati aktivnosti u borbi protiv organiziranog kriminala bit će dostupni javnosti.

3. VIZIJA I MISIJA

Svjesni činjenice da je, pored sigurnosti građana BiH, od presudnog značaja za ovu zemlju regionalna i globalna sigurnost, agencije za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini su odlučne u namjeri da strateškim pristupom i uz pomoć međunarodne zajednice, usklađenim i koordiniranim akcijama zakonodavne, sudske i izvršne vlasti razviju sposobnost i resurse za

učinkovitu borbu protiv svih oblika organiziranog kriminala, a posebice protiv različitih oblika koruptivnog djelovanja i utjecaja njegovih nositelja u strukturama svih razina vlasti.

Bosna i Hercegovina teži uspostavljanju proaktivnog pristupa u borbi protiv organiziranog kriminala, što uključuje koordinaciju i bolje

korištenje obavještajnih podataka, kao i informacija proisteklih iz strateških analiza i procjena prijetnji, pojačanu suradnju nadležnih institucija i agencija, učinkovitu provedbu postojećih zakona, primjenu najboljih iskustava i praksi, kao i razvijanje regionalne i međunarodne suradnje na svim razinama.

U narednom će razdoblju Bosna i Hercegovina ojačati kapacitete i nastaviti aktivnosti na borbi protiv svih vidova organiziranog kriminala, što je prioritetni cilj u očuvanju sigurnosti i stabilnosti bh. građana. Bosna i Hercegovina će se svim raspoloživim kapacitetima i u suradnji sa državama regije, te međunarodnim organizacijama, kao i razvijanjem modernih pravnih okvira, institucija i kapaciteta, učinkovito boriti protiv organiziranog kriminala.

4. ORGANIZIRANI KRIMINAL U BOSNI I HERCEGOVINI

Organizirani kriminal u posljednjem desetljeću označava “sposobnost brze prilagodbe općim društvenim i gospodarskim uvjetima, te u skladu s potražnjom za ilegalnim robama ili uslugama na crnom tržištu, uz nepogrešivo nalaženje profitabilnih područja u kojima se nezakonito ostvaruje golema financijska dobit, uz mali rizik od kaznenog progona, što je izazvalo premoć nad institucijama pravnog poretka”.

Dostupni podaci ukazuju na to da na području BiH postoje različiti pojavni oblici organiziranog kriminala, koji se očituje u različitim aspektima (nezakonita proizvodnja i promet opojnim drogama, trgovina ljudima, krijumčarenje ljudi i ilegalne migracije, gospodarski kriminal i utaja poreza, krivotvorenje i nezakonito pribavljanje osobnih dokumenata, krivotvorenje novca, zlouporaba kreditnih kartica i drugih vrijednosnih papira, zlouporaba službenog položaja, visokotehnološki kriminal, krađe i prodaje motornih vozila, ucjene, iznude, otmice i razbojničke krađe i dr). Pojavnost i rasprostranjenost organiziranog kriminala u BiH u sigurnosnom smislu nisu dovoljno

Vijeće ministara BiH, entitetske vlade te Vlada Distrikta Brčko BiH stvorit će sve potrebne političke i pravne pretpostavke za uspješnu provedbu Strategije, s naglaskom na tri temeljna načela: proaktivan pristup razvoju i provedbi preventivnog djelovanja, primjena represivnog djelovanja i oduzimanje imovine stečene ili proistekle izvršenjem kaznenih djela.

Također, Vijeće ministara BiH će putem svojih nadležnih institucija i vlada entiteta te Distrikta Brčko BiH aktivno razvijati povjerenje i suradnju sa građanima i sa javnim, društvenim i privatnim sektorom, kako bi se povezale sve snage i potencijali zajednice u borbi protiv organiziranog kriminala.

istraženi, a precizna ocjena postojećeg stanja nije moguća i daje se isključivo na osnovu procjene prikupljenih obavještajnih podataka i ključaka koji proizilaze iz podataka prikupljenih operativnim radom policijskih službenika i tijekom kaznenih istraga, te statističkih podataka o osobama koje su prijavljene tužiteljstvima.

Očito je da organizirane kriminalne skupine imaju veoma štetan utjecaj na gospodarski i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine. Osnovni način njihovog djelovanja je ulaganje velikih suma nezakonito stečenog novca u legalne novčane tokove, čemu pridonose i određeni zakonski propisi u Bosni i Hercegovini usvojeni kako bi se podstakla strana ulaganja. U vezi s tim, tijekom provedenih istraga u prethodnom razdoblju evidentirani su slučajevi da se osobe iz kriminalnog miljea država regije u Bosni i Hercegovini pojavljuju kao izravni strani ulagači, koristeći sve privilegije koje nosi navedeni način ulaganja. Ova pojava značajno je utjecala na odluke navedenih osoba da svoje kriminalne aktivnosti nastave na područjima ili

(2014 – 2016)

sa područja Bosne i Hercegovine. Značajan utjecaj na organizirani kriminal ima i prisustvo korupcije u svim strukturama vlasti, što je potvrđeno u dosad provedenim istragama organiziranih kriminalnih skupina i u istraživanjima nevladinih organizacija. Razlozi za ovu pojavu su višestruki, a sa stanovišta osoba iz kriminalnog miljea osobe iz vlasti su im potrebne za dolazak do zaštićenih podataka, na osnovu kojih izbjegavaju istrage i sudske postupke (privremeni prestanak kriminalne aktivnosti, privremeno ili stalno napuštanje teritorija BiH itd), te za donošenje odluka koje utječu na njihove daljnje kriminalne aktivnosti. Nemoguće je točno izračunati materijalnu i finansijsku štetu koju Bosni i Hercegovini nanosi organizirani kriminal, ali je sasvim sigurno da je ona velika.

Sve prethodno urađene analize upućuju na to da organizirani kriminal u BiH u velikoj mjeri određuju tri čimbenika: geopolitička pozicija, tranzicijski procesi u zemlji i okruženju i poremećen društveno-ekonomski sustav. Čimbenici koji pospješuju razvoj organiziranog kriminala u BiH su brojni, a po tipu i intenzitetu su slični čimbenicima istog fenomena koji je zahvatio zemlje u tranziciji.

Najutjecajniji čimbenici za razvoj organiziranog kriminala su:

- poremećen socijalno-ekonomski sustav i korupcija,
- tranzicija društva i prelazak društvenog u privatno,
- nestabilna politička situacija,
- specifičan geostrateški položaj BiH,
- socijalna nejednakost stanovništva i siromaštvo,

- visoki broj nezaposlenih,
- neodgovarajuće, neprimjenjivo ili selektivno primjenjivanje propisa,
- nedostatak profesionalnosti i zlouporaba modernih tehnologija.

Predviđa se da će na daljnje kretanje i razvoj organiziranog kriminala u BiH različitim intenzitetom utjecati posljedice globalne gospodarske krize. Dosadašnja iskustva pokazuju da u okolnostima gospodarske krize oblici organiziranog kriminala poprimaju novi intenzitet i sadržaj. Naime, povećanje broja nezaposlenih i egzistencijalno ugroženih moglo bi povećati i broj novih nositelja organiziranog kriminala u svim njegovim pojavnim oblicima, posebice u nezakonitoj trgovini drogom, nezakonitoj migraciji, svim segmentima nezakonite trgovine visokotarifnim robama, oružjem, ukradenim vozilima i dr. Sve bi to moglo utjecati i na uspostavu „novog“ zločinačkog odnosa među „utjecajnim“ nositeljima organiziranog kriminala, koji bi rezultirao međusobnim obračunima uz korištenje nasilnih sredstava (ubojstva, ucjene, otmice).

U slučaju osiguravanja uvjeta stagnacije i eliminiranja učinaka ekonomsko-socijalnih problema, uz odgovarajuću političku odluku, svi oblici organiziranog kriminala bi mogli biti smanjeni uz tendenciju njihovog slabljenja i eliminiranja ukupnog negativnog utjecaja u društvu.

Iz tih razloga neophodno je da Strategija predvidi kontinuiran integriran proces mjera i metoda svih državnih tijela i drugih relevantnih subjekata u BiH u borbi protiv organiziranog kriminala.

5. INSTITUCIONALNI I ZAKONODAVNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA

5.1. NORMATIVNO-PRAVNI OKVIR

Strategija se temelji na svim važećim zakonima, konvencijama, bilateralnim i multilateralnim ugovorima, kao i drugim pravnim aktima donesenim i usvojenim do dana stupanja na snagu ove Strategije. Bosna i Hercegovina je ratificirala najvažnije konvencije koje se odnose na borbu protiv organiziranog kriminala.

Uspostava modernog i sveobuhvatnog pravnog okvira u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima predstavlja jedan od ključnih sastavnih uvjeta za učinkovitu borbu protiv organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini. Sva tijela zadužena za borbu protiv organiziranog kriminala vrše procjenu učinkovitosti pravnog okvira i brinu se o njegovom unaprjeđenju u skladu sa potrebama.

Nadležnost, ovlasti i djelovanje svih organa uključenih u borbu protiv organiziranog kriminala uređuje više zakona, od kojih su najvažniji: Zakon o kaznenom postupku BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 36/03, 26/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 2/07, 53/07, 76/07, 15/08 i 58/08); Kazneni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 37/03, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06 i 32/07); Zakon o sudu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04 i 32/07); Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj: 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/8, 63/08 i 35/09); Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH" broj 27/04); Zakon o Graničnoj policiji BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 50/04, 27/07 i 59/09); Zakon o Službi za poslove sa strancima ("Službeni glasnik BiH" broj: 54/05 i 36/08.); Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glas-

nik BiH" broj 36/08); Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH" broj: 29/04, 29/04, 17/05 i 53/09); Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka („Službeni glasnik BiH" broj: 29/04, 61/04 i 55/05); Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH („Službeni glasnik BiH" broj 29/04); Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH („Službeni glasnik BiH" broj 28/00); Zakon o zaštiti osobnih podataka ("Službeni glasnik BiH" broj 49/2006); Zakon o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH" broj 54/05); Zakon BiH o izvršavanju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH" broj: 13/05, 53/07, 97/07 i 37/09); Zakon o osnivanju Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH" broj 24/08); Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima („Službeni glasnik BiH" broj 53/09); Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH („Službeni glasnik BiH" broj 12/04).

Nadležnost, ovlasti i djelovanje svih entitetskih organa i organa Distrikta Brčko BiH u borbi protiv organiziranog kriminala uređuje više zakona, od kojih su najvažniji: Zakon o kaznenom postupku RS-e („Službeni glasnik RS-e" broj: 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/08, 55/09, 80/09, 88/09, 92/09 i Zakon o prečišćenom tekstu 100/09, a 2012. godine u Sl. gl. 53/12 stupio na snagu Zakon o kaznenom postupku Republike Srpske), Kazneni zakon RS-a („Službeni glasnik RS-a" broj: 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 01/12 i prečišćeni tekst Kaznenog zakona RS-a sl. gl. broj 67/13), Zakon o unutarnjim poslovima RS-a (u odnosu na osnovni Zakon sl. gl. broj 48/03 donesen je Zakon o unutarnjim poslovima Sl. gl. broj 04/12, koji navedeni zakon iz

(2014 – 2016)

2003. godine stavlja van snage), Zakon o izvršenju kaznenih i prekršajnih sankcija RS-a („Službeni glasnik RS-a“ broj 64/01), Zakon o izvršnom postupku RS-a („Službeni glasnik RS-a“ broj 59/03), Zakon o suzbijanju organiziranog i najtežih oblika privrednog kriminala („Službeni glasnik RS-a“ broj 37/06, Zakon o policijskim službenicima Sl. gl. broj 43/10 sa izmjenama i dopunama Sl. gl. broj 78/11, Zakon o oduzimanju imovine stečene izvršenjem kaznenog djela Sl. gl. broj 12/10), Zakon o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 10/03, 6/05, 14/07, 19/07, 2/08 i 17/09), Zakon o policiji Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 2/00 i 33/05), Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ brojevi 41/07 i 4/08), Kazneni zakon Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 10/03), Zakon o izvršenju kaznenih i prekršajnih sankcija („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 8/00, 1/01, 19/07 i 36/07) Zakon o unutarnjim poslovima FBiH („Službene novine FBiH“ broj 49/05), Zakon o kaznenom postupku FBiH („Službene

novine FBiH“ broj: 35/03, 53/07 i 9/09), Kazneni zakon Federacije BiH („Službene novine FBiH“ broj: 36/03, 37/03, 21/04 i 17/05), Zakon o policijskim službenicima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 70/08).

Izmjenama i dopunama pozitivnog prava u Bosni i Hercegovini, prije svega materijalnog i procesnog kaznenog zakonodavstva u posljednjem desetljeću, stvoreni su neophodni uvjeti za učinkovitiju borbu protiv svih vidova organiziranog kriminala, a provedene su i odredbe međunarodnih pravnih standarda u ovom području.

Cilj svih tih promjena može se ukratko predstaviti kao učinkovitija borba protiv rastućeg organiziranog kriminala i korupcije, ugrađivanje novih metoda u borbu protiv složenih oblika modernog kriminala, ubrzanje kaznenog postupka, pojednostavljenje kaznenog postupka za lakša kaznena djela, zaštita prava i slobode čovjeka i usklađivanje kazneno-pravnih regulativa u BiH.

5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA

Vijeće ministara BiH kao nositelj izvršne vlasti na razini Bosne i Hercegovine, entitetske vlade i Vlada Distrikta Brčko BiH usmjeravaju i koordiniraju rad organa državne uprave i vrše nadzor nad njihovim radom. Njihov uspjeh ovisi o odlučnosti i sposobnosti čimbenika političkog sustava da se obračunaju sa organiziranim kriminalom. Zbog toga, postojanje i stabilnost političke volje, usvajanje i provedba odgovarajućih regulativa, kao i jačanje organa na razini BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH, odnosno institucionalnog okvira i politike predstavljaju uvjete za provedbu Strategije.

Na razini Bosne i Hercegovine, među ostalim, u okviru Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine djeluju agencije koje se bave opera-

tivnim radom na suzbijanju organiziranog kriminala:

- Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA),
- Granična policija BiH (GP BiH),

Nadležnosti Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) su propisane Zakonom o državnoj agenciji za istrage i zaštitu i odnose se uglavnom na organizirani kriminal, terorizam, ratne zločine, trgovinu ljudima i druga kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teški financijski zločin. SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH, Zakonom o zaštiti osobnih podataka BiH i drugim propisima Bosne i Hercegovine.

Za poslove i zadatke sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti nadležan je Financijsko-obavještajni odjel (FOO) u sjedištu SIPA-e i kao takvo glavni je nositelj aktivnosti u BiH vezano za ovu problematiku. Sa postojećim materijalnim i kadrovskim resursima SIPA je sposobna provesti najkompleksnije istrage kaznenih djela organiziranog kriminala.

Nadležnosti Granične policije BiH su propisane Zakonom o Graničnoj policiji BiH i obuhvataju provedbu Zakona o graničnoj kontroli, Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, sprječavanje, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela propisanih kaznenim zakonima u Bosni i Hercegovini kada su ta kaznena djela usmjerena protiv sigurnosti državne granice ili protiv izvršenja poslova i zadataka iz nadležnosti GP-a BiH. To uključuje kaznena djela u skladu sa odredbama o zlouporabi javnih isprava, koje služe kao dokaz o identitetu i obveznog posjedovanja vize, te odredbama o kretanju i boravku stranaca i azilu, ukoliko su počinjena prilikom prelaska granice ili su izravno vezana za prijelaz granice, kaznena djela koja se odnose na nezakonit prevoz robe preko državne granice, robe bez službenog odobrenja ili u slučaju kršenja važeće zabrane.

U sklopu Granične policije BiH djeluje Centralni istražni ured, čija je nadležnost sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela iz oblasti organiziranog prekograničnog kriminala, a naročito u segmentu krijumčarenja ljudi, ilegalnih migracija i krijumčarenja roba.

U okviru Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH djeluje Sektor za međunarodnu operativnu policijsku suradnju, koji sukladno svojim nadležnostima dnevno razmjenjuje operativne i strateške informacije u međunarodnoj policijskoj suradnji i to putem suradnje sa INTERPOL-om, EUROPOL-om i SELEC centrom, kao i putem akreditiranih stranih časnika za vezu u BiH.

Sud Bosne i Hercegovine i Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine djeluju na razini BiH i njihove

nadležnosti su propisane Zakonima o Sudu BiH i Tužiteljstvu BiH.

Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine je institucija čija je nadležnost određena Zakonom o tužiteljstvu BiH. Među ostalim, nadležno je za kaznena djela organiziranog kriminala na razini Bosne i Hercegovine, te naročito za kaznena djela međunarodnog prometa opojnim drogama, trgovine ljudima, koruptivnim kaznenim djelima, gdje su izvršitelji predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, kao i za kaznena djela gospodarskog kriminala, kojima se ugrožava ekonomski integritet i jedinstvo tržišta u Bosni i Hercegovini.

S ciljem što učinkovitijeg istraživanja i kaznenog procesuiranja navedenih kaznenih djela, u Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine je formiran Poseban odjel za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju.

Na razini entiteta djeluju entitetska, okružna i kantonalna tužiteljstva, dok u okviru Distrikta Brčko BiH djeluje Tužiteljstvo Distrikta Brčko BiH. U Republici Srpskoj formirano je i Specijalno tužiteljstvo sa isključivom nadležnošću za borbu protiv organiziranog kriminala.

Kao neovisna agencija za prikupljanje sigurnosno-obavještajnih podataka djeluje Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA/ OBA). Za svoj rad izravno je odgovorna Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, odnosno Povjerenstvu za nadzor rada OSA-e, a njene nadležnosti propisane su Zakonom o obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine. Pored ostalog, poslovi OSA-e obuhvataju prikupljanje, analizu i distribuciju podataka o organiziranom kriminalu, koji po svom karakteru predstavlja prijetnju po sigurnost BiH i globalnu sigurnost, naročito u oblastima trgovine drogom, oružjem i ljudima, nezakonitu međunarodnu proizvodnju oružja za masovno uništenje ili komponenti, materijala i uređaja koji su potrebni za njihovu proizvodnju, te nezakonitu trgovinu proizvodima i tehnologijama koje su pod međunarodnom kontrolom.

(2014 – 2016)

Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, kao neovisna upravna organizacija, na razini Bosne i Hercegovine provodi zakonske i druge propise o neizravnom oporezivanju i politiku koju utvrđuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje. Uspostavljena je Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja i putem svog upravnog odbora izravno je odgovorna Vijeću ministara BiH.

Nadležnost Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine je regulirana Zakonom o Upravi za neizravno oporezivanje, koja se ogleda, među ostalim, u suzbijanju, otkrivanju i istraživanju carinskih, poreskih i drugih prekršaja, te u skladu sa uputstvima nadležnog tužitelja, vođenju aktivnosti u svezi s istragom kaznenih djela vezanih za neizravno oporezivanje, putem svog organizacionog dijela Sektora za provedbu propisa.

Na razini Bosne i Hercegovine, pored Agencije za policijsku podršku/ potporu, Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, također, djeluje i Služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom neovisnošću, uspostavljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima. Nadležnosti Službe su propisane navedenim Zakonom, međutim, najvažnija nadležnost u kontekstu ove Strategije je prevencija i suprotstavljanje ilegalnim migracijama kao potencijalnom riziku, koju Služba provodi kroz operativne aktivnosti u postupcima ovjere pozivnih pisama i odobrenja boravka, prikupljanjem informacija i saznanja o organizatorima ilegalnog prebacivanja i krijumčarenja lica, utvrđivanju pravaca i ruta kretanja ilegalnih migranata, razmjenom prikupljenih saznanja i informacija sa agencijama za provedbu zakona u BiH, inspekcijskim kontrolama kretanja i boravka stranih državljana, te preduzimanjem represivnih aktivnosti prema njima.

Pored institucija na razini BiH, postoje, na razini entiteta, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova (FMUP), Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, te Policija Distrikta Brčko BiH.

U okviru Federacije Bosne i Hercegovine postoji deset kantona. U svakom od kantona djeluju kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, koja se sastoje od policijskih uprava formiranih na teritorijalnom i funkcionalnom načelu. Policijske uprave se sastoje od dvije ili više policijskih postaja (općinska razina). Nadležnosti Federalnog ministarstva unutarnjih poslova (Federalne Uprave policije FMUP-a) propisane su Zakonom o unutarnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine¹ i odnose se, među ostalim, na suzbijanje kaznenih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanja u promet opojnih droga, organiziranog kriminala, pronalaženje i uhićenja izvršitelja ovih kaznenih djela u skladu sa navedenim Zakonom. Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova imaju nadležnosti propisane kantonalnim zakonima o unutarnjim poslovima.

Nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske propisane su Zakonom o unutarnjim poslovima i Zakonom o policijskim službenicima Republike Srpske. Navedenim zakonima kao jedan od primarnih zadataka Ministarstva je propisano suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije. S tim u svezi kao jedna od osnovnih organizacionih jedinica Ministarstva je i Uprava kriminalističke policije, koja u svom sastavu ima Službu za suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije, čiji je prioritetni zadatak vođenje istraga organiziranog i najtežih oblika gospodarskog kriminaliteta i korupcije, kao i financijske istrage i istrage pranja novca. U okviru Uprave kriminalističke policije je, također, formirano Odjeljenje za suzbijanje visokotehnološkog kriminaliteta.

U okviru šest Centara javne bezbjednosti u sklopu Sektora kriminalističke policije su for-

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 49/05

mirana, također, odjeljenja za suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije i odjeli za suzbijanje gospodarskog kriminaliteta.

Policija Distrikta Brčko BiH ima potpunu, stvarnu i mjesnu nadležnost na području Distrikta Brčko BiH, propisanu Zakonom o Policiji Distrikta Brčko BiH². U okviru Jedinice kriminalističke policije formirani su odjeli za organizirani kriminal, droge, gospodarski kriminal i korupciju.

Suradnja među subjektima u borbi protiv organiziranog kriminala mora biti učinkovitije uspostavljena, sa mogućnošću unapređenja u zajedničkim istragama, razmjene podataka i uspostavljanja učinkovitijeg informacijskog sustava.

Radna tijela Vijeća ministara obrazuju se radi davanja mišljenja i prijedloga u pitanjima iz nadležnosti Vijeća ministara i usklađivanja stavova organa državne uprave.

Vijeće ministara BiH može obrazovati stalna i povremena radna tijela radi razmatranja pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti i davanja prijedloga, mišljenja i stručnih obrazloženja.

Ostali državni organi, organi uprave, entiteti, Distrikt Brčko BiH, kantoni, lokalne samouprave i javne službe predstavljaju bitan čimbenik u borbi protiv organiziranog kriminala.

5.3. ANALIZA KAPACITETA ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA

Sve institucije i organe koji su nadležni za borbu protiv organiziranog kriminala karakterizira kadrovska nepopunjenost, kako u broju tako i u kvaliteti. Na jednoj strani postoji tendencija odlaska kvalitetnih i iskusnih kadrova u druge institucije ili organe i privatni sektor, koji ih privlači neuporedivo boljim materijalnim uvjetima rada, a na drugoj priliv mladih i neiskusnih službenika, kojima u velikoj mjeri nedostaju znanja i vještine koji su potrebni za uspješnu borbu protiv organiziranog kriminala. Kako bi bili stvoreni kvalitetni kadrovi za borbu protiv organiziranog kriminala, potreban je proces višegodišnjeg neposrednog angažiranja na tim poslovima i stalno osposobljavanje i usavršavanje za različite vrste specijalizacije.

Specijalizacija kadrova za borbu protiv organiziranog kriminala, kao proces, za sada nema trajni karakter, koji bi omogućavao kontinuirano stjecanje potrebnih kompetencija. Ona se sada ostvaruje povremeno, kroz seminare, okrugle stolove, praktične obuke, studentske posjete i dr.

Posebno je potrebna radi sagledavanja specifičnosti organiziranog kriminala, usavršavanja metoda borbe, taktike istraživanja i dokumentiranja modernih oblika kriminala, primjene specijalnih istražnih tehnika, provođenja finansijskih istraga i učinkovitog oduzimanja imovine proistekle iz izvršenja kaznenih djela, te provedbe međunarodnih standarda, razvijanja pravne regulative i u drugim oblastima.

Ulaganje u modernizaciju infrastrukture i opreme je neprestana potreba, naročito u pogledu standardiziranosti i modernosti, imajući u vidu sustave i opremu koju danas koriste organizirane kriminalne skupine. Ovim se omogućava integracija i brza reakcija svih relevantnih institucija i organa i osigurava kontinuirana i učinkovita borba protiv organiziranog kriminala.

Proaktivan pristup u borbi protiv organiziranog kriminala nosi u sebi perspektivu promjena u našim ukupnim mogućnostima i podrazumi-

² Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, broj 2/00 - 33/05

(2014 – 2016)

jeva, među ostalim, koordinaciju i bolje korištenje obavještajnih podataka, kao i informacija proisteklih iz strateške analize (npr. rizika i procjene prijetnji), unaprjeđenje znanja, pojačanu suradnju institucija i organa, učinkovitiju provedbu postojećih zakona, primjenu najboljih iskustava iz prakse, te povezivanje informacijskih mreža i baza podataka, kao i razvijanje regionalne suradnje na svim razinama. Organizirani kriminal predstavlja prijetnju i rizik po nacionalnu sigurnost, što zahtijeva pojačan kriminalističko-obavještajni rad i razmjenu podataka. Iako je suradnja sigurnosnih sa obavještajno-sigurnosnom službom na zadovoljavajućoj razini, treba razmotriti mogućnost daljnjeg unaprjeđenja razvoja ove suradnje ka još učinkovitijem sustavu, zasnovanom na novim saznanjima i iskustvima, kako domaćih tako i stranih subjekata u borbi protiv organiziranog kriminala. Informacije se razmjenjuju, ali postoje brojni informacijski sustavi među kojima ne postoji zadovoljavajuća koordinacija.

Preventivni oblik borbe protiv organiziranog kriminala obuhvata različite aktivnosti kojima se umanjuju mogućnosti vršenja kaznenih djela i poboljšavaju društveni čimbenici koji sprječavaju nastanak i razvoj organiziranog kriminala. Pored toga, on doprinosi obavještavanju i zaštiti žrtava organiziranog kriminala, što uvjetuje suradnju i povezivanje aktera prevencije na svim razinama. Također, važno mjesto bi morala imati procjena mogućeg utjecaja određenih zakonskih rješenja na prevenciju organiziranog kriminala.

Nedostatak adekvatne strategijske analize je jedan od bitnih čimbenika koji otežava borbu protiv organiziranog kriminala. Strategijska analiza koja, među ostalim, obuhvata analizu postojećih rizika i procjenu prijetnji je, uz pojačan obavještajni rad, preduvjet za učinkovitu borbu protiv organiziranog kriminala.

6. OSNOVNI CILJEVI STRATEGIJE U BORBI PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA

Strategijom za borbu protiv organiziranog kriminala definiraju se i osnovni ciljevi u borbi protiv organiziranog kriminala, a koji su sačinjeni na osnovu procjene prijetnje od organiziranog kriminala, analize provedbe ciljeva iz ranije Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala, kao i drugih relevantnih analiza, informacija i izvješća o stanju organiziranog kriminala.

- 1) Usklađivanje pravnih propisa u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim konvencijama, sporazumima, preporukama i drugim standardima koji tretiraju borbu protiv organiziranog kriminala;
- 2) Harmonizacija pravnih propisa unutar Bosne i Hercegovine;
- 3) Unaprjeđenje pravnog i institucionalnog okvira za oduzimanje imovine stečene kriminalom;

4) Jačanje kapaciteta (ljudskih, materijalno-tehničkih i finansijskih) svih subjekata u BiH koji sudjeluju u borbi protiv organiziranog kriminala;

5) Razvijanje proaktivnog pristupa u borbi protiv organiziranog kriminala;

6) Jačanje i razvoj međuinstitucionalne i međuagencijske suradnje u Bosni i Hercegovini;

7) Razvijanje međunarodne suradnje u borbi protiv svih oblika organiziranog kriminala uz intenziviranje sudjelovanja u međunarodnim organizacijama, inicijativama, radnim skupinama i tijelima, te omogućavanje vođenja zajedničkih istraga kroz formiranje zajedničkih istražnih timova;

- 8) Jačanje institucionalnih kapaciteta za vođenje financijskih istraga u sklopu kaznenih istraga i u postupcima oduzimanja nezakonito stečene imovinske koristi;
- 9) Osigurati standardiziran i učinkovit pravni okvir, kao i institucionalne kapacitete za primjenu posebnih istražnih radnji;
- 10) Osigurati preduvjete za učinkovitu provedbu mjera zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini;
- 11) Izgradnja novih standarda, te razvoj, održavanje i ažuriranje postojećih informacijskih sustava i baza podataka agencija za provedbu zakona i kontinuirana informatička edukacija zaposlenih;
- 12) Unaprijediti pravni okvir u oblasti rada privatnih zaštitarskih agencija u Bosni i Hercegovini;
- 13) Razvoj neovisnih istraživanja organiziranog kriminala, potpora institucijama koje se bave multidisciplinarnim istraživanjem organiziranog kriminala uz unaprjeđenje suradnje sa znanstvenim i akademskim udrugama;
- 14) Jačanje suradnje sa udrugama civilnog društva, podizanje svijesti i edukacija građana o rizicima i štetnim posljedicama koje organizirani kriminal ima na društvo u cjelini
- 15) Jačanje suradnje sa elektronskim medijima i tiskovinama radi objektivnog i blagovremenog upoznavanja javnosti sa čimbenicima koji generiraju organizirani kriminal;
- 16) Koordinirati strategiju i njenu provedbu sa ostalim relevantnim strategijama, kao što su integrirano upravljanje granicom, borba protiv korupcije, sprječavanje pranja novca i financiranje terorističkih aktivnosti, suzbijanje trgovine ljudima, kontrola neovlaštenog prometa opojnih droga, suzbijanje i prevencija Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcijskim planom 2012–2015. godine.

(2014 – 2016)

7. MJERE ZA BORBU PROTIV ORGANIZIRANOG KRIMINALA

Na osnovu izrađene Procjene prijetnje od organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini, koja utvrđuje osnovne izazove u oblasti organiziranog kriminala i predviđa daljnje kretanje i razvijanje organiziranog kriminala u Bosni i

Hercegovini, kao i procjene raspoloživih kapaciteta i mogućnosti za borbu protiv te pojave, utvrđene su sljedeće mjere koje je potrebno poduzeti u razdoblju koje slijedi, po pojavnim oblicima organiziranog kriminala:

Protivzakonito djelovanje	Mjere
Neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga	Usvojiti novu strategiju i akcijski plan za borbu protiv zlouporabe opojnih droga, posebnu pozornost obratiti na prevenciju u dijelu suzbijanja ovisnosti i edukacije mladih, u cilju smanjenja potražnje za opojnim drogama u BiH
	Unaprijediti provedbu međunarodnih sporazuma sa zemljama regije na području konkretnih zajedničkih aktivnosti
	Pravodobna razmjena informacija među policijskim agencijama u BiH i na regionalnoj razini (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora) bit će ostvarena kroz formiranje Zajedničkog centra za operativnu policijsku suradnju u Trebinju
	Donijeti strateške smjernice vezane za kontrolu specijalnih vrsta komunikacija organiziranih kriminalnih skupina
	Edukacija agencija za provedbu zakona i tužiteljstava u dijelu primjene suvremenih IT tehnologija, sa ciljem suzbijanja promoviranja novih vrsta droga i načina njihove izrade kroz uspostavu sustava ranog upozoravanja
	Intenziviranje upotrebe posebnih istražnih radnji, naročito prikrivenih istražitelja, kontroliranih isporuka i nadzor komunikacija
	Pojačana kontrola na graničnim prijelazima sigurnosno interesantnih osoba za ovu vrstu kaznenog djela
	Edukacija policijskih službenika u segmentu novih vrsta opojnih droga na tržištu
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Pooštavanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine
	Nabavka suvremene IT opreme
Trgovina ljudima	Poboljšanje primjene posebnih istražnih radnji u smislu primjene prikrivenih istražitelja
	Pozitivno poticanje žrtava trgovine ljudima u smislu zakona o zaštiti svjedoka, kao i njihove osobne zaštite
	Pravodobna razmjena informacija između policijskih agencija u BiH i na regionalnoj razini (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora) bit će ostvarena kroz formiranje Zajedničkog centra za operativnu policijsku suradnju u Trebinju
	Proaktivna identifikacija žrtava, te učinkovit i dobro funkcionirajući mehanizam za upućivanje u sigurne kuće

Trgovina ljudima	Poboljšanje primjene Akcijskog plana za Bosnu i Hercegovinu kako bi se svrstali u skupinu zemalja lidera u borbi protiv ropstva modernog doba
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Pooštavanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine
Krijumčarenje ljudi	Pojačan nadzor nad dijelom južnog kraka „Balkanske rute“ u operativno-obavještajnim aktivnostima
	Pojačane granične kontrole, pojačane kontrole kretanja i boravka stranaca u BiH, razmjena krim-obavještajnih informacija između policijskih i drugih nadležnih agencija u BiH i intenzivnija suradnja na regionalnoj razini
	Unaprijediti borbu protiv nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini
	Unaprijediti aktivnosti na edukaciji i specijalizaciji službenika u ovoj oblasti
	Pojačati unutaragencijske interne kontrole sa ciljem poboljšanja interne discipline i poštivanja propisanih procedura
	Pooštavanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine
Krađe i trgovina ukradenim vozilima	Kontinuiran i redovit nadzor nad autootpadima i autokućama, koji treba da vrše poreska uprava unutar BiH i Uprava za neizravno oporezivanje BiH, te policijske agencije, kao i kontrola njihovog poslovanja
	U cilju kontrole ilegalnih autootpada pojačati mjere inspeksijskih kontrola lokalne samouprave
	Kontinuirani nadzor nad provedbom homologizacije vozila
	Obuka policijskih specijalista i carinskih službenika u oblasti identificiranja i pravodobnog prepoznavanja specijalnih radnih mašina i njihove realne vrijednosti
	Unaprijediti koordinacijske aktivnosti na edukaciji i specijalizaciji službenik u ovoj oblasti
	Provedba Akcijskog plana za borbu protiv krađe motornih vozila
	Nastavak aktivnosti na pristupu međunarodnim bazama podataka ukradenih vozila i radnih mašina
	Pravodobna razmjena informacija između policijskih agencija u BiH i intenzivnija suradnja na regionalnoj razini
	Kontinuirano raditi na informiranju i edukaciji građana BiH u cilju bolje zaštite od krađe i na prepoznavanju prodaje ukradenih vozila
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Pooštavanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine

(2014 – 2016)

Gospodarski kriminalitet	Ispunjenje preporuka Vijeća Europe u smislu borbe protiv korupcije i pranja novca GRECO
	Intenzivirati razmjenu podataka i međunarodnu suradnju u preuzetim sporazumima
	Pooštavanje kaznene politike u smislu visine zapriječene kazne, za kaznena djela iz domene privrednog kriminaliteta
	Pojačane kontrole prilikom registriranja pravnih subjekata
	Edukacija službenika o suvremenim modelitetima prijevara u gospodarskom kriminalu
	Izrada planova integriteta agencija za provedbu zakona u BiH sa fokusom na borbu protiv korupcije, kao i suradnja agencija
	Pojačane interne kontrole u institucijama za provedbu zakona i pravosudnim institucijama, s ciljem suzbijanja eventualnih zlouporaba
	Pojačane aktivnosti rada timova za analizu rizika u smislu otkrivanja fiktivnog povrata PDV-a, otkrivanja porezne utaje velikih uvoznika i akciznih roba pri uvozu i izvozu
	Dovršetak procesa fiskalizacije na cijeloj teritoriji BiH
	Poboljšanje suradnje agencija za provođenje propisa u BiH, svih poreznih agencija i inspektorata
	Unaprjeđenje razine tehničke opremljenosti agencija za kontrolu uvoza i izvoza robe
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Poboljšati suradnju sa nedržavnim, odnosno privatnim sektorom, posebno bankarskim i novčarskim institucijama
Pranje novca	Ispunjavanje preporuka MONEYVAL-a
	Potreba za donošenjem novog zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma u skladu sa preporukama MONEYVAL-a
	Usklađivanje KZ BiH, RS, FBiH, BDBiH u dijelu kaznenog djela pranja novca
	Potpuna provedba Strategije za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti
	Sektorska procjena prijetnje o financiranju terorizma i pranju novca u BiH
	Edukacija tužitelja i policijskih službenika o suvremenim trendovima, modusima i tehnologijama u pranju novca, posebice u dijelu viskokotehnološkog kriminala
	Pooštavanje kaznene politike u smislu visine kaznene sankcije i primjena postulata o oduzimanju ilegalno stečene imovine
	Jačanje suradnje sa privatnim finansijskim sektorom

Pranje novca	Unaprjeđenje suradnje agencija za provedbu zakona sa Financijsko-obavještajnim odjelom SIPA-e
	Pravno regulirati poslovanje <i>off shore</i> tvrtki
Nezakonita trgovina vatrenim oružjem	Neophodno je potpuno ostvarivanje ciljeva nove usvojene Strategije za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja BiH 2013–2016. godine, te konkretnih obveza iz usvojenog Akcijskog plana za provedbu Strategije
	Preciznije pravno regulirati ulogu sigurnosnih agencija u BiH prilikom uvoza, izvoza i prevoza oružja i vojne opreme na teritoriji naše zemlje
	Donošenje strateških smjernica vezanih za kontrolu uvoza, izvoza i prevoza oružja i vojne opreme, kao i preventivnih mjera vezanih za reguliranje problematike zaostalih minsko-eksplozivnih sredstava u BiH
	Iznalaženja primjene najboljih međunarodnih iskustava kod rješavanja viškova zaostalog oružja i vojne opreme u postkonfliktnim zemljama (otkup)
	Edukacija i podizanje svijesti u obrazovnim institucijama o štetnosti i opasnosti svih vrsta oružja i minsko-eksplozivnih sredstava, sa ciljem sprječavanja dostupnosti oružja i eliminacije „crnog tržišta“ u BiH
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Pooštavanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine
Krijumčarenje visokotarifnom robom	Otkloniti problem nedostatka stručnog osoblja, što predstavlja prepreku daljnjem razvoju javne i interne financijske kontrole (PICF), a što u konačnici ima utjecaj na stanje u ovoj oblasti kriminala
	Jačati pravni okvir za oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima, kao i pravni okvir i učinkovite strukture za upravljanje oduzetom imovinom i njeno održavanje
	Kako bi se poboljšala ukupna situacija u ovoj oblasti neophodno je poduzeti mjere kojima će se smanjiti stopa nezaposlenosti i općeg siromaštva u Bosni i Hercegovini, ali i ojačati istražni kapaciteti policijskih agencija za otkrivanje i rasvjetljavanje ovih djela
Računalni kriminalitet	Donošenje strateških dokumenata u borbi protiv visokotehnološkog kriminala u Bosni i Hercegovini
	Poboljšanje suradnje sa privatnim sektorom u borbi protiv računalnog kriminala kroz razvijanje konkretnih sporazuma
	Podizanje svijesti vezano za sigurnost korištenja IT tehnologija
	Edukacija policijskih službenika i tužitelja o suvremenom visokotehnološkom kriminalu i njihovim trendovima i modusima, te pojavnim oblicima
	Kontinuirano unaprjeđenje tehnologija koje koriste agencije za provedbu zakona u BiH
	Opremanje i razvoj sigurnosti računalnih sustava u institucijama u BiH
	Provedba međunarodnih direktiva i najboljih praksa u ovoj oblasti

(2014 – 2016)

Računalni kriminalitet	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini
	Jačati suradnju sa nevladinim organizacijama u oblasti cyber sigurnosti i zaštite autorskih prava
	Unaprijediti aktivnosti nadležnih policijskih tijela na otkrivanju i suzbijanju kaznenih djela povrede autorskih prava
Korupcija	Provedba preporuka GRECO-a iz III evaluacije
	Cjelovita provedba Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv korupcije
	Pooštavanje kaznene politike u smislu visine sankcija za sva kaznena djela u domenu korupcije, uz obveznu primjenu oduzimanja nezakonito stečene imovine za koju se dokaže da potiče iz koruptivnih djela
	Izrada planova integriteta svih agencija za provedbu zakona u BiH, te u ostalim institucijama koje se bave ovom problematikom
	Pojačana interna kontrola unutar agencija za provedbu zakona sa fokusom za borbu protiv korupcije i zlouporabu položaja
	Primjena posebnih istražnih radnji – uspostavljanje adekvatne pravne mogućnosti za promjenu identiteta prikrivenih istražitelja, promjenu identiteta pravne osobe
	Izrada pravnih smjernica za zaštitu prijavitelja korupcije
	U cilju jačanja borbe protiv svih pojava oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinkronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini

8. IMPLEMENTACIJA I AKCIJSKI PLAN

U roku od dva mjeseca od usvajanja Strategije sve sigurnosne institucije, čiji su predstavnici sudjelovali u radu Radne skupine koju je imenovalo Vijeće ministara BiH, donijet će vlastite akcijske planove, u skladu sa ciljevima i mjerama utvrđenim u Strategiji.

Nakon toga obveza sudionika je da planove dostave predsjedavajućem Radne skupine radi njihovog objedinjavanja i finaliziranja, kao i kasnijeg praćenja provedbe aktivnosti iz svih planova.

Akcijskim planovima će se detaljno razraditi mjere i predvidjeti konkretne aktivnosti u prevenciji i represiji organiziranog kriminala, kao i oduzimanju imovine proistekle iz kaznenih

djela. Akcijskim planom je neophodno utvrditi i nositelje i izvršitelje aktivnosti, financije, moguće rizike i rokove.

Radna skupina koju je imenovalo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, koja je izradila Strategiju za borbu protiv organiziranog kriminala, ima i sljedeće zadatke:

- koordiniranje aktivnosti predviđenih Strategijom i akcijskim planovima,
- nadzor i praćenje provedbe Strategije i njenih ciljeva,
- podnošenje izvješća Vijeću ministara o provođenju Strategije,
- predlaganje revidiranja Strategije u skladu sa potrebama.